Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA Den Haag

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
F&O

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
598700

Uw kenmerk
155949.07u

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Datum 18 december 2014
Onderwerp Europees OM

Bij brief van 2 december 2014 van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel/JBZ-Raad en de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie, onder kenmerk 155949.07u, heeft u mij, mede naar aanleiding van mijn brief van 14 november 2014 (Kamerstukken I, 2014-2015, 32 317, ED) een aantal vragen gesteld over de aard van de besprekingen in Brussel over het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en de positie van Nederland daarin.

Uit de brief leid ik af dat er bij de commissies zorgen bestaan over de voortgang van deze besprekingen. Meer concreet lijkt de gedachte te leven dat al diverse kaarten geschud worden over de vormgeving van het EOM. Verder wekt onder meer het feit dat het Italiaanse Voorzitterschap de besprekingen aanduidt als onderhandelingen, waarbij meerderheids- en minderheidsstandpunten worden aangeduid zonder vermelding dat Nederland geen standpunt inneemt, bij hen kennelijk enige verontrusting. De commissies menen dat daardoor de democratische controle in het gedrang kan komen. Graag wil ik de bij deze commissies op dit punt levende zorgen wegnemen.

Over het EOM wordt nu al sinds september 2013 in Brussel gesproken. Besprekingen in ambtelijke werkgroepen worden overigens altijd aangeduid als onderhandelingen. Het Italiaanse voorzitterschap heeft, voortbouwend op de werkzaamheden onder het Litouwse en Griekse Voorzitterschap, verder gewerkt aan dit dossier en ten behoeve van de JBZ-Raad van 4-5 december jl. een document (Doc. 15862/1/14) geproduceerd dat zijn visie op de stand van zaken in de onderhandelingen bevat. Ik verwijs voor het verslag van die bijeenkomst van de JBZ-Raad graag naar mijn brief van 17 december 2014 aan de Voorzitters van beide Kamers der Staten-Generaal.

De besprekingen gedurende het afgelopen anderhalve jaar hebben geleerd dat de oprichting van het EOM bepaald geen sinecure is. Alle aspecten van de inrichting, de toe te kennen bevoegdheden en wat dies meer zij roepen steeds weer vragen op en leiden tot sterk uiteenlopende meningen. Dit geldt zowel voor de uitgesproken voorstanders van het EOM, de lidstaten die daar terughoudend tegenover staan als voor de overige lidstaten. Ook bij de bredere steun voor het zgn. Collegemodel, dat onder het Griekse Voorzitterschap als alternatief voor het Commissievoorstel is ingebracht, valt bij nadere beschouwing op, dat de

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtshandhaving en Criminaliteitsbestrijding
F&O

Datum
18 december 2014

Ons kenmerk
598700

meningen over de nadere uitwerking daarvan nog steeds niet zijn uitgekristalliseerd. In feite dienen de besprekingen er dan ook toe via een gezamenlijk denkproces tot een uitwerking van de verschillende aspecten van het EOM te geraken. De onderhandelingen over het EOM onderscheiden zich daarin dan ook nadrukkelijk van de praktijk bij onderhandelingen over andere onderwerpen. Dat geldt zowel het ambtelijke niveau als de Raad. Nederland participeert in dit proces door op ambtelijk niveau vragen tot verduidelijking te stellen en ook kritische kanttekeningen te plaatsen en in de Raad kennis te nemen van de standpunten van andere lidstaten. Dit alles gebeurt zonder dat Nederland op enigerlei wijze een standpunt inneemt over al dan niet deelname aan het EOM. De methode van het Italiaanse Voorzitterschap om in het document met aanduidingen van (voorlopige) meerderheden en minderheden te werken, is niet ongebruikelijk, maar vooral ook een uitvloeisel van dit proces. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat veel lidstaten zich nog niet definitief hebben uitgesproken over onderdelen van de tekst, omdat er op andere, daarmee samenhangende onderdelen van diezelfde tekst nog geen sprake is van duidelijkheid, laat staan van eensgezindheid.

Ik heb van meet af aan en daarna consequent aangegeven dat Nederland geen standpunt inneemt over (deelname aan) het EOM. In het licht van het bovenstaande zie ik geen reden thans van deze positie af te wijken. Ik kan u nu evenmin in abstracto een indicatie geven op welk moment daartoe mogelijk wel aanleiding zal ontstaan, maar zal uw Kamer daarbij uiteraard tijdig betrekken, mocht die situatie zich gaan voordoen. Ik verwacht dat evenwel niet op korte termijn, ook omdat het inkomende Letse Voorzitterschap informeel een document met discussiepunten heeft aangekondigd. Het Letse Voorzitterschap zal daarmee vermoedelijk een discussie willen entameren over enkele punten die onder het Griekse en Italiaanse Voorzitterschap nog niet zijn opgehelderd, daaronder begrepen de rolverdeling tussen het centrale niveau van het EOM en de Europese gedelegeerde aanklagers in de lidstaten. Ik wacht dat document met belangstelling af en zal het grondig bestuderen, zodra het beschikbaar is. Wellicht ten overvloede, de Nederlandse opstelling in de onderhandelingen zal niet veranderen door de enkele aankondiging van dit document.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

I.W. Opstelten